

nået frem til det nordeuropæiske område og der have indvirket på »die Lebensbereiche« af den nordiske bronzealderkultur (s. 53). Hele teorien hviler på tilstedeværelsen af 5 sydsandinaviske bronzekrumsværd, som ingenlunde har kunnet påvises at have anatolske forbilleder. Besynderligt virker det også, når den jyske Egtved-grav foreslås at have rummet en »Illyrer« (etwa eine Kriegsgefangene) (s. 39). Når forfatteren endvidere mener at kunne hævde, at de mediterrane indflydelser i den nordiske bronzealderkultur var langt kraftigere end man hidtil har antaget, må man fastslå, at det sandsynligvis forfalskede fund af en mykensk bronzeskål fra Dohnsen i Nordtyskland er et dårligt valgt udgangspunkt.

Som helhed synes forfatterens kildekendskab og teorier at have deres oprindelse i 1930'ernes tyske arkæologi: det hævdes, at man uden betænkelighed kan betegne »die Träger der nordischen Bronzekultur als Germanen, sicher als Urgermanen«, visse kulturelle forhold forklares blot ved henvisning til en »germansk« folkekarakter, og de arkæologiske formgrupper tages uden nærmere begrundelse som udtryk for en »bereits ziemlich vorgeschrittenen Stammesbildung«. Det virker derfor ikke overraskende, at man på side 22 finder et kort over de »germanske stammegrænser« og deres forskydninger i løbet af bronzealderen. Fra et lille kærneområde, af forfatteren bestemt til den nedre Elb, skulle germanske stammer i løbet af 2. og 1. årtusind have bredt sig over hele Nord- og Mellemeuropa. De begreber, der indgår i en sådan teori, er imidlertid helt og holdent produkter af den nationale og politiske tænkning, der herskede i Tyskland i begyndelsen af dette århundrede, og finder kun vanskeligt en begrundelse i det arkæologiske fundstof. Den komplicerede kulturelle diffusionsproces, der var baggrunden for den nordiske bronzealderkulturs opståen og udvikling belyses meget mangelfuldt, og efterkrigstidens studium af forskningsteknikken og den arkæologiske kildekritiks vekslende former synes ikke at have indvirket på fremstillingen.

Nærværende bog kan således kun opfattes som et sidste produkt fra en skole af arkæologer, hvis forskning var knyttet til ideer, som tiden er gået alvorligt imod.

JØRGEN JENSEN

GEORGE WOODCOCK: *The Greeks in India*. London, Faber & Faber, 1966. 199 s. Ill. 42 sh.

Denne bog er et forsøg på at sammenfatte vor viden om grækerne i Indien i oldtiden. Størst interesse knytter sig til kapitlerne 2-8, der behandler tiden fra Alexander den Stores erobring af det nordlige Indien til de indo-græske kongers undergang henimod slutningen af 1. årh. f. Kr. Den litterære overlevering, både den indiske og den græske, er meget fragmentarisk og kan ikke give noget sammenhængende billede af udviklingen i disse områder. Nogle få indskrifter giver visse holdepunkter, men det vigtigste materiale er så afgjort mønterne, hvis udsagn da også tillægges afgørende betydning for den kronologiske og geografiske placering af de knap 40 konger, som i tiden fra ca. 250 til 30 f. Kr. regerede i Nordindien og de østlige dele af det nuværende Afghanistan.

Woodcocks bog er imidlertid ikke noget originalt videnskabeligt arbejde. I hovedsagen støtter han sig til A. K. Narains værk »The Indo-Greeks« fra 1957. Vigtige nyere forskningsresultater er ikke udnyttet. I sin fremstilling mangler Woodcock ganske evnen til at skelne mellem kendsgerninger og hypoteser, således at læseren lades i uvidenhed om de meget store huller i vor viden, som kun sparsomt kan dækkes af antagelsernes og formodningernes spindelvæv. På dette forskningsområde er en fuldstændig gennemarbejdelse af det numismatiske materiale den nødvendige forudsætning for videre fremskridt.

OTTO MØRKHOLM

LILY ROSS TAYLOR: Roman Voting Assemblies from the Hannibalic War to the Dictatorship of Caesar. Ann Arbor, The University of Michigan Press, 1966. xx + 175 s., index, XII placher, 2 kort. 7,50 \$.

Lily Ross Taylor er uden al tvivl en af de bedste kendere af den romerske republik. Hendes bog »Party Politics in the Age of Caesar« fra 1948 er forlængst en klassiker (se Hist. Tidsskr. 12. rk. II, s. 401 f.), og hendes monumentale værk »The Voting Districts of the Roman Republic« fra 1960 er et mesterligt bidrag til de romerske institutioners historie. I sin nye bog om de romerske folkeforsamlinger lykkes det atter den efterhånden ikke ganske unge forsker, der i adskillige år har været professor emerita i latin ved Bryn Mawr College, at samle og diskutere nyt og gammelt kildemateriale og give svar på en række fundamentale spørgsmål vedrørende den romerske republiks politiske liv.

Det er et ofte diskuteret curiosum, at en ganske lille del af den romerske befolkning praktisk taget havde monopol på embeder, der både gav den lovgivningsinitiativet og den udøvende magt, skønt disse embeder årligt besattes ved valg blandt hele den mandlige befolkning. Problemet er blevet angrebet fra forskellig side, men Lily Ross Taylor undersøger i sin bog vor viden om folkeforsamlingernes sammensætning, afstemningsreglerne samt selve proceduren ved afstemningerne. Foruden vore litterære kilder inddrages også det arkæologiske materiale, idet forfatteren er fuldt fortrolig såvel med den romerske topografis sidste landvindinger som vigtige udgravninger uden for Rom. Navnlig drages en række paralleller mellem Rom og den romerske coloni Cosa i Etrurien, grundlagt 273 f. Chr. og udgravet af amerikanerne siden 1948. Desuden diskuteres de to vigtige lovtekster Lex tabula Hebana, der blev fundet i 1947, og Lex Malacitana, som allerede Mommsen publicerede og anvendte. I begge tilfælde drejer det sig om love fra kejsertiden, der ikke sigter på Rom selv, men der er almindelig enighed om, at afstemningsreglerne i de pågældende byer var kopieret efter ældre romerske forlæg.

Det er af stor betydning, at hele materialet her er inddraget i undersøgelsen, idet oldtidsvidenskaberne i dag er så specialiserede, at mange historikere ikke kender den arkæologiske evidens og vice versa. Lily Ross Taylors bog udfylder således et stort savn.

I den her skildrede periode arbejdede romerne stadig med tre forskellige folkeforsamlinger, af hvilke dog kun comitia centuriata og comitia tributa havde virkelig betydning. I slutningen af tredje årh. f. Chr. omorganiseredes